

LIBRIS

We know
books

Alina Cobzac

Condiții noi

București
2025

 VELANT
CĂRȚI ÎNSEMNATE.

CUPRINS

Intuiești și câștigi	7
<i>Gli italiani</i>	27
Carnea nu are nume	43
Fuga	55
Piciorul lui Ceaușescu	71
Îngrijitorul și Cel Mic	84
Întoarce-te la mine	97
Sculați, voi oropsiți ai vieții.....	102
Fata. Femeia. Corpul.	108
Mămăițele	124
Weekend comunist	142
O hortensie la geam	159
Revoltă pe Godeni 28	171
Downshifting	185

Intuiești și câștigi

— Un lucru mic și simplu ți-am cerut să faci și l-ai *ratat*. Dacă vomit, îți dai jos tricoul și ștergi cu el.

Miranda își lungește gâtul în funcție de cum se mișcă machieuză. *Ratat* îi ieșise din gură printre dinții strânși, spus așa încât toți din cameră să înțeleagă că cel care trebuia să se ocupe de lucrul mic și simplu era el însuși un *ratat*.

— Ultima dată v-am cumpărat o cutie întreagă. Am crezut că...

— Ai crezut, ai crezut, își maimuțărește Miranda asistentul de producție. Își înalță și își coboară gâtul încercând să-l vadă mai bine. Nu reușește să-l privească în față, așa că se mulțumește să-i caute privirea în oglindă.

— Au, mă doare! Fii și tu atentă, mă tragi de păr! Își scarpină ea locul dureros.

Jumătate din păr este înfășurată pe bigudiuri, cealaltă cade pe umăr în onduleuri mari și blonde.

— Desfă-le cu atenție și nu te zgârci cu fixativul, îi spune coafezei! M-am uitat pe înregistrarea de

săptămâna trecută și spre sfârșitul emisiunii crețurile din dreapta se lăsaseră. Arătam ca un câine plouat.

— Da, doamnă, pot să vă aranjez și în ultima pauză. Puțină spumă, le strâng în pumn și se rezolvă, nu vă stresăți.

Din spatele scaunului, coafeza o privește în oglindă și caută un semn de aprobare. În schimb, Miranda se uită în oglindă la asistentul de producție.

— Ești încă aici? Du-te odată și cumpără-mi Rehydrolul să-l iau la prima pauză, ce aștepti? Vrei să vărs p-ăia din primul rând?

În timp ce bărbatul iese din cameră, apare regizoarea de platou cu tableta în mână.

— Zece minute, doamna Miranda, o anunță ea din cadrul ușii.

— Eram gata de mult, dar nu știu ce păzesc..., femeia strânge din buze. La ce rating facem, ai zice că prezentatoarea merită și ea ceva mai de Doamne-ajută! Într-o zi o să mă car și-o să vedeți atunci ce-o să mă plângeți. Adio prime și petreceri. *Eu, eu* duc în spate toată emisia, dar să dea dracu-n ea de viață dacă mă apreciază și mă respectă careva.

Cu toate că erau în întârziere, nimeni nu muncea. Stilista terminase de aranjat bijuteriile prezentatoarei și, de câteva minute, își făcea de lucru cu poalele rochiei. Stătea pe vine, înghesuită între scaun și masa cu oglindă. Coafeza rămăsese cu buclele desfăcute în mână, uitând de cele prinse în bigudiuri.

Studioul emisiunii era proiectat ca un amfiteatru, unul adaptat cerințelor moderne. Primul și cel mai important detaliu care îl deosebea de vechea clădire romană era acoperișul sub formă de cupolă. O împletire grandioasă de sticlă, vitralii și bare de metal susțineau

proiectoarele. Cupola cu vitralii și scena rotativă reprezentau punctele de atracție ale studioului. Pentru oricine, dar nu și pentru Miranda Grigorov. Oricât ar fi lucrat tehnicienii televiziunii la sistemul de rotire, reducându-i mișcarea, ea suferea în fiecare sâmbătă seara. Producătorii show-ului refuzau să folosească o scenă statică. Argumentau că, odată estrada oprită, o parte din spectatori ar urmări timp de două ore spatele dezgolit al prezentatoarei și nu atât de atrăgătoarele spinări ale celor din orchestră.

Sâmbătă de sâmbătă, femeia înjura scenograful din a cărui minte se născuse tortura. A continuat să o facă și după ce acesta a murit. Echipa de producție chiar transformase accidentul de mașină într-un episod de succes, cu un rating ce făcuse istorie.

— 8, 7, 6, 5...

În studio se lasă noaptea. Cei din public nu au nici luna, nici stelele după care să se călăuzească, doar vocile asistenților.

— 4, 3, 2, continuă numărătoarea din regie.

La 1 lumina țâșnește din proiectoare. În mijlocul estradei se află ea, cu brațele deschise într-o îmbrățișare ce pare să cuprindă întreg publicul. Miranda primește aplauzele cu aerul că le merită din plin.

— Bună seara, popor pasionat de dreptate și adevăr. E sâmbătă și televizoarele din casă merg pe...

— Intuiești și câștigi! izbucnește publicul într-un singur glas.

— Exact. Să începem! Emilia Saiu, treizeci și șase de ani, mamă a două fete, de cinci și șapte ani. S-a născut la Novaci, județul Giurgiu, provine dintr-o familie destrămată: mama plecată la muncă în Germania, tatăl alcoolic. Femeia, absolventă de Limbi Străine, este

profesoară de engleză și franceză. Oare cine va fi norocosul sau norocoasa care ne-o va prezenta?

Se oprește și zâmbeste către cameră, apoi merge la pupitrul din fața orchestrei și apasă butonul. Pe ecrane, o lumină roșie își începe goana de la un număr la altul pe ultimele acorduri din Bolero. Ta, tatata, ta, tatata, ta fac tobele. Trombon, trombon, vioară, vioară. Și alergătura luminiței roșii se încheie.

— Extraordinar, spune prezentatoarea, în paisprezece sezoane este prima dată când calculatorul se oprește la ultimul număr. Ia să vedem, cine se ridică de pe scaunul cinci sute douăzeci și opt? Domnul...

— Dorin, sunt Dorin din Băilești. Un bărbat corpolent se scoală nedumerit în picioare. Doamne, ce noroc pe mine! Știți că am fost coleg de școală cu tatăl dumneavoastră? El e cu trei ani mai mare decât mine. Chiar și acum mă întâlnesc cu el la piață.

— Foarte bine, foarte bine, dar hai să vedem, știți să răspundeți la întrebare? Pe cine a omorât Emilia Saiu?

— Soțul, cucoana și-a omorât soțul.

— Excelent! Răspuns corect. Dragul meu, vino lângă mine, ai privilegiul de-a ne-o dezvălui pe criminală.

Bărbatul își cere scuze vecinului de scaun, se sprijină de spătarul următorului și iese pe culoar. Pe scenă este invitat de către asistentă să apuce șnurul.

— 10, 9, 8, 7, 6, 5... strigă publicul în cor.

Numărătoarea ajunge la 1 și bărbatul trage de șnur. Cortina neagră ce înconjoară cilindrul cade. O femeie tânără, îmbrăcată în blugi și tricou, stă pe un fotoliu. Peretele de sticlă îi ajunge până aproape de genunchi. Nu are unde să-și întindă picioarele, iar singura mișcare mai amplă pe care o poate face este aceea de a se urca pe fotoliu. Dar nu i-ar folosi la nimic. Niciunii

chiriaș al cuștii de sticlă nu i-a trecut prin minte să scoată capul prin deschizătură. Orice abatere de la scenariul inițial este sancționată, în funcție de gravitatea greșelii, prin adăugare de zile, chiar luni, la pedeapsa inițială. Este trecut în contractul încheiat cu poliția, cât și în cel semnat cu direcția penitenciarelor. Totul fusese prevăzut, avocații televiziunii lucraseră cu atenție.

Prezentatoarea îi face semn lui Dorin să se apropie de ea.

— Ia spuneți, domnul Dorin, ce cumpără tata din piață? Salată, roșii, sau e pe regim cu șuncă și mușchiuleț de porc?

Publicul izbucnește în râs.

— Vai, dar nu știu eu din astea, nu m-am uitat în sacoșă la domnul Mitică, răspunde concurentul fâstăcit. Miranda îi mulțumește și îl invită să-și reia locul în sală. Apoi, compunându-și o mină serioasă, se uită în cameră.

— Iar tu, tată, ai grijă ce faci, după cum vezi, spionii mei sunt peste tot! Ușurel cu porcul, în ziua de azi sunt la modă legumele. Încheie cu un zâmbet larg, în aplauzele spectatorilor.

În ciuda costumației de covor roșu – rochie lungă, decolteu adânc – are o atitudine bărbătească pe scenă. Stă cu picioarele depărtate ca un matelot bătut de vânt pe puntea vaporului. A fost desemnată trei ani la rând cel mai iubit prezentator TV, cu cea mai ridicată cotă de încredere în eventualitatea intrării ei în politică și depunerii candidaturii la Primăria Capitalei. Până atunci nu dovedise cine știe ce talente gospodărești, dar politica trebuie apucată de un capăt și capătul acela se numește Primărie. Însă nu la politică îi stă ei gândul.

Femeia nu-și dorește altceva decât să reziste până la prima pauză publicitară.

Scenograful, părintele studioului, este înjurat și din alte motive. Lui îi venise ideea să instaleze patru ecrane imense așezate în pătrat. Le văzuse la meciurile de baschet în anii petrecuți în SUA. Înainte să înceapă filmarea, Miranda Grigorov privește în sus minute în șir. Nici ea nu știe exact ce verifică. Echipa de la tehnic o asigură săptămânal de rezistența cablurilor cu care sunt ancorate ecranele, dar asta n-o împiedică să aibă noaptea coșmaruri. Armate de șobolani rod cablurile, le slăbesc, iar televizoarele se prăbușesc peste ea în timpul filmării.

Îi este teamă că moartea ei se va transforma în subiect de emisiune. De aceea își dorește ca sfârșitul vieții să urmeze modelele clasice: un stop cardiac, un AVC, poate cancer, orice nu implică violență și sânge împrăștiat peste tot. Ecranele căzând peste ea și terciuind-o, da, asta clar ar face un rating fabulos. Când nu visează șobolani cu dinți ascuțiți, se imaginează prezentatoare într-o emisiune cu scenă statică și ecran normal. Dar apoi se trezește din somn și își spune că există moderatori ce prezintă pe o scenă normală, în semicerc, cu ecran fixat în perete. Sunt pline televiziunile de ei. Dar sunt ei iubiți, adorați și votați Cel Mai Cel?

— Reiau ce am precizat la începutul emisiunii: Emilia Saiu, fostă Dima, absolventă de Limbi Străine, profesoară de engleză și franceză, mamă a două fete frumoase, lucru de care vă puteți convinge singuri. Regia, pozele!

Pe ecrane se derulau deja imagini cu surorile. La munte, în fața unei cabane de lemn, pe schiuri, pe săniuță, cu găina în brațe, murdare de făină, tăvălindu-se

pe iarbă cu un ciobănesc mioritic, în piscină. Zecile de poze se succedau fără pauză, din ce în ce mai rapid. La finalul amalgamului de zâmbete și rochițe colorate, pe ecrane rămâne o singură imagine: ele două îmbrăcate în negru, ținându-se de mână. Prezentatoarea citește de pe prompter:

— Foaie verde și-o lalea,

Noi aici ne-om revedea

În curând, tu nu pleca.

Publicitate...

Rămâne nemișcată, zâmbind și privind pe sub genele încărcate cu rimel, până ce ledul roșu al camerei se stinge. Scena își oprește rotirea și pe ea urcă machieuză, coafeza și regizoarea de platou. Îi aduc Mirandei un scaun.

— Foaie verde și-o lalea? întrebă ea furioasă. Pe bune? Apoi vă găesc pe la colțuri șușotind că sunt afurisită și-a dracu'. Din ce puț al gândirii ați scos asta? Foaie verde tu ești prost, te-a făcut mă-ta... Elena, ce rimează cu prost?

— Doamna Miranda, mai încet. Umerii regizoarei se încovoiaie și femeia se apleacă peste scaun. Fața ei aproape că o atinge pe a prezentatoarei. Obraz lângă obraz, în așteptarea indicațiilor, criticilor și nemulțumirilor.

Spectatorii din primele rânduri își țin telefoanele pregătite. Emisiunea poate fi văzută oricând. Are o difuzare și trei reluări, iar edițiile vechi se găesc pe YouTube, dar ce se petrece în pauză este de neînlocuit. Aduce cu privitul pe gaura cheii. Doar că nu zărești un sân dezgolit sau un fund în tanga, ci o prezentatoare agitată, ce gesticulează mult și căreia îi curge apa pe bărbie când își înghite pastila. Matelotul în pauză nu

seamănă cu cel de pe puntea vasului, mândru în bătaia vântului.

— Vedeți că v-a sunat telefonul. Am răspuns eu, că insista. Era un comisar-șef de la criminalistică.

— Și ce voia?

— Nu știu, dorea să vorbească personal cu dumneavoastră. Spunea că e urgent.

— Ce dobitoc. Vrea să-l aduc în emisiune să-și dea și el cu părerea. Dar cum i-a trecut prin cap să mă sune când sunt în direct?

— Să știți că omul părea serios, nu cred că...

— Toți par serioși la început. Trimite-i mesaj, scrie-i că îl sun eu.

— Da, așa fac.

Regizoarea face un semn către machieuză și coafeză. Femeile părăsesc scena.

— Am revenit la...

— Intuiești și câștigi! strigă publicul.

— Sunteți la...

— Intuiești și câștigi! strigă publicul și mai tare.

— Atunci... să câștigați! În urmă cu opt ani, după o relație de doar câteva luni, descrisă de apropiatii cuplului ca fiind una pasională, Emilia se căsătorește cu Virgil Saiu. Acesta era absolvent de ASE, antreprenor, singur la părinți, tată iubitor, soț devotat, așa cum susțin cunoscuții lui. Regia, pornește calculatorul, încheie Miranda.

Pe ecrane, în locul imaginii cu surorile îndoliate, apar numerele de la unu la cinci sute douăzeci și opt. Luminița roșie își reia alergătura și în final se înroșesc trei numere: patruzeci și doi, o sută nouă, trei sute șaptezeci și șapte. Concurenții urcă pe scenă în

aplauzele sălii. Un bărbat și două femei își ocupă locurile pregătite în timpul pauzei publicitare.

— O recapitulare rapidă a regulilor pentru runda fulger, li se adresează Miranda. Eu întreb, vă ofer patru variante, iar voi apăsați butonul din fața voastră. Câștigă persoana cu cele mai multe răspunsuri corecte. Să începem! Cu ce a fost omorât Virgil Saiu?

A. cuțit

B. pușcă de vânatoare

C. otrăvit cu Vertox

D. călcat de mașină

— Diana, tu ai apăsat prima pe buton. Răspunsul tău este...

— Răspunsul este C, otrăvit cu Vertox.

— Răspuns... incorect. Gigi, s-a înroșit butonul în dreptul tău, să te auzim.

— A, cuțit.

— Răspuns... corect. Continuăm runda fulger.

— În ce perioadă a zilei a fost ucis?

A. dimineața

B. după prânz

C. noaptea

D... Mihaela a apăsat butonul fără să aștepte ultima variantă. Deci...?

— C, noaptea.

— Așa este, victima a fost ucisă noaptea.

Suita numărul 1 pentru violoncel de Bach însoțește întrebările fulger. Unde a fost ucisă? D, în dormitorul conjugal. Lala la, la, face arcușul pe corzi. Cu câte lovituri de cuțit? A, patru lovituri de cuțit. Lalalalaaa. Lovitura fatală a fost? A, secționarea carotidei.